

เรื่อง : โครงการ “ศึกษากระบวนการสร้างระบบตัวเขียนภาษากวยเพื่อสืบทอดวิถีวัฒนธรรมของชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคี (บ้านชำและบ้านตาตา) ต. โพธิ์กระสังข์ อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ ระยะที่ 2 ”

ผู้วิจัย : นายอัมพร ปรีเปรม และคณะ

บทคัดย่อ

โครงการ “ศึกษากระบวนการสร้างระบบตัวเขียนภาษากวยเพื่อสืบทอดวิถีวัฒนธรรมของชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคี (บ้านชำและบ้านตาตา) ต. โพธิ์กระสังข์ อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ ระยะที่ 2 ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการใช้ระบบตัวเขียน ตลอดจนปัจจัย เงื่อนไข กลไกที่สำคัญ และแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ระบบตัวเขียนภาษากวย ในการสืบทอดวิถีวัฒนธรรมของชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคี (บ้านชำและบ้านตาตา) ต.โพธิ์กระสังข์ อ.ขุนหาญ จ. ศรีสะเกษ

วิธีการดำเนินงานวิจัย เป็นไปตามลักษณะงานวิจัยท้องถิ่น กล่าวคือมุ่งเน้นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งเกิดจากการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยท้องถิ่น ประชาชนชุมชน ตลอดจนกลุ่มเยาวชนชาวกวย ผ่านการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดเวทีชี้แจงโครงการต่อชุมชน การศึกษาวิธีการสร้างระบบเขียนภาษากวย ร่วมกับนักวิชาการด้านภาษาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยมหิดล การเก็บข้อมูลวิถีชีวิตชุมชน ตลอดจนการนำภาษากวยไปสู่การทดลองการจัดการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของชุมชน

ผลจากการดำเนินงาน ทำให้ชุมชนชาวกวยสามารถใช้ระบบเขียนภาษากวย สำหรับการบันทึกความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง ด้วยตนเอง และสามารถสืบทอดวิถีวัฒนธรรมของชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคี (บ้านชำและบ้านตาตา) ต.โพธิ์กระสังข์ อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ ทำให้เกิดผลผลิตต่าง ๆ ได้แก่ การสร้างระบบเขียนภาษากวย โดยใช้ตัวอักษรไทย การสืบทอดวิถีวัฒนธรรมชุมชนโดยใช้ระบบเขียนภาษากวยผ่านนิทาน / เรื่องสั้น คู่มือระบบเขียนภาษากวย คู่มือการเลี้ยงไหมและทอผ้า ตลอดจนการทดลองจัดการเรียนรู้ภาษากวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนปัจจัยเงื่อนไข และกลไกสำคัญในการสร้างและใช้ระบบเขียนภาษากวย ในการสืบทอดวิถีวัฒนธรรมชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคี เกิดจากการที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัย ตั้งแต่การรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ตลอดจนร่วมตัดสินใจ และยังเกิดการทำงานร่วมกับนักวิชาการด้านภาษาศาสตร์ จนทำให้เกิดระบบเขียนภาษากวย สำหรับเป็นเครื่องมือในการบันทึกภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวกวย รวมถึงการเกิดเครือข่าย โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน และครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้เกิดกิจกรรมการทดลองใช้ภาษากวยในการจัดการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนเกิดแบบอย่างที่ดี โดยเฉพาะเรื่องการแต่งกายตามแบบกวยในงานเทศกาล หรือวันสำคัญของชุมชน

นอกจากนี้การดำเนินงานตามโครงการ ฯ ดังกล่าว ยังทำให้ชุมชนเกิดความสามัคคี และที่สำคัญคือ ทีมวิจัย ชุมชน และกลุ่มเยาวชนชาวกวยได้เกิดความตระหนัก มองเห็นคุณค่าของภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง ไม่อายที่จะพูดภาษากวย และไม่อายที่จะบอกว่าตนเองคือชาวกวย

เรื่อง : โครงการศึกษากระบวนการสร้างระบบตัวเขียนเพื่อสืบทอดวิถีวัฒนธรรมของชุมชนวัดไตรราษฎร์
สามัคคี (บ้านช้างบ้านตาตา) ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย นายอัมพร ปรีเปรม และคณะ

โครงการ : อเลี่ยน วอ ลบบโต คีน พากา กวย. อัน วอ ตโปน. ลีตอ์ ไค่ลง ไทระแทร กดี ไตรราษฎร์. (ไทระชำ ไทระตาตา). ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ เบื้องต้น. เกิด บอน นึง วอ อัน อเลี่ยน เปลอ โต คีน จน เตอะ ปัจจัย . ปบเคื้อม กนกัย ฮอ ชัมคัน ลเกอะ กนา ที่ นึง คีอ อัน เปลอ. ลบบ โต คีน พากา กวย อัน วอ ตโปน ลีตอ์ ไค่ลง ไทระแทร กดี ไตรราษฎร์ สามัคคี (ไทระชำไทระตาตา) ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ปนาย วอ เกิด จี ตโปน คีอ เวียะ วิจัย. เกิด จี ตโปน คีอ เวียะ วิจัย ไทระแทร. โร ตโปน คม วอ ลบบ อเลี่ยน ดิง โปลม อินดอ . ลเกอะ เกิด โยลโปลม อินดอ คอง ไทระแทร. ญอน เกิด โจ ลู วอเวียะ โปลม อินดอ . กวยวิจัย นะ ไทระแทร กวยดิง นึง ไทระ. เตอะ กอนกนแน ปลูอ์ กโมล กวยฮัย. ลฮุต เตอะ การ วอ กิจกรรม ทัย ทัย. นะ การ มีนฮ อลาน อินเต โครงการ นึง ไทระแทร ปนาย อเลี่ยน วอ ลบบ โต คีน พากา กวย . มุด จี นึง นักวิชาการ ทั้ง พากา ศาสตร์. โจ ลู มหาลัยมหิตล . ปิน ตอจ ข้อมูล วอจาวองจ จนเตอะ กาน แอ พากา กวย มุด จี เลี่ยน จี ซอน กนง ศูนย์พัฒนา กอนกนแน แกด คอง ไทระแทร .

พล คอง เวียะ ฮัย วอ โจ ปิน เกิด เซะฮวอ อัน ไทระแทร กวย มุฮัย ปิน เปลอ ปิน คีน พากา กวย. คีน ตอจ ปนาย ดิง คอธ นึง ไทระแทร คอง มุฮัย. ญอน จะ ตเอง

วอ อัน ปิน พล มลอ ตอมลอ เกลอะฮ เยือง เกอะ คีอ ปิน คีน พากา กวย โจลู่ โต อินเซอ เขียม โปลม นึง โต อินเซอ เกล เขียว โต โตอินเซอ ชกต อินเจดตังปัย โต. โต ชระ เขียวตังเบือโต . วรณยุคต์ เกิด มุย โต. โปลมเตอะ นึง วอ คู่มือ ลบบ คีน พากา กวย ปนาย ยอเลี่ยน ปนายซอน. นะ ฮลิ่ง ฟั้น ลูกี ปัย ฮลิ่ง. อิน เซอ ฟัด ฮลิ่ง อินเซอ โปลม ปนายดิง. ตัมลา ปนาย เขียนนาง ตาน อินชี่ คอง กวย มุ ฮัย. โปลม เตอะ นึง ปิน ค่ลู่ อัน ดิง จัดกาน อเลี่ยน กาน ซอน พากา กวย นึง ละดับ ศูนย์พัฒนา กอนกนแน แกด ปิน นะแน. ตโปน ปนาย วอเวียะ ตโปน โครงการ กปาย ปินพล นึง มุ ฮัย กวยวิจัย นึง ปลูอ์กโมล ลเกอะ กวย นึง ไทระแทร ไว โจ วอ อัน ไทระแทร เกิด โปลม อินดอ มุฮัย กวยวิจัย ปิน เกิด แบบ เยือง ฮลิ่ง ปนาย กาน จวด อินชี่ ฬะฮับ แบบ กวย มุ ฮัย. วอ อัน กวย นึง กนง ไทระ. ลเกอะ ไทระ เทียด เทียด. เปน โจ จวด อินชี่ ตโปน แบบกวย มุ ฮัย ประเพณี ลเกอะ เวียะ สำคัญ ทัย ทัย. โปลมเตอะ ดิง อินเต ปลูอ์กโมล อัน เปลอ พากา กวย เกลอะฮ เซอะฮ ดิง อาน นะ คีน ฟั้น เกิด พากา กวย ปิน. โจ เตอะ ปิน วอเวียะโครงการคอง จี ปแนน คอง กอน ปลูอ์กโมล อันเกิด กาน เลอห์ ปนาย เกล คองไทระแทร กวย ปิน. เขียเฟอห์ เคือ คิง พากา กวย นะ ภูมิปัญญา ไทระแทร ตเอง. วอ อัน เกิด ปนาย เออห์ นึง พอมม นึง ฟูยอ์ แหวตเอง. เพอะ ฬรง นึง ชูล พากา กวย ลเกอะ เพอะ ฬรง กวยนึ่ง อินเต ปาย มุฮัย คีอ กอนกวย เพอะ เกลอะ เชื้อด